

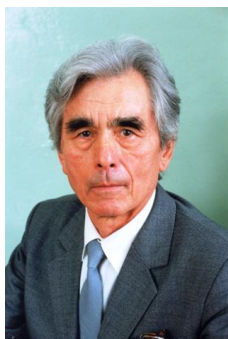
МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РФ
УФИМСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ НАУКИ И ТЕХНОЛОГИЙ
ФАКУЛЬТЕТ БАШКИРСКОЙ ФИЛОЛОГИИ,
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ И ЖУРНАЛИСТИКИ

Программа

**БАШКИРСКИЙ ЯЗЫК В ПОЛИЛИНГВАЛЬНОМ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ СУБЪЕКТОВ
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ**

*IX Международная научно-методическая конференция,
посвященная 95-летию со дня рождения
доктора филологических наук, профессора,
Заслуженного учителя школы БАССР
М.Х. Ахтямова*

21 февраля 2024 г.

**УФА
УУНиТ, 2024**

СОСТАВ ОРГАНИЗАЦИОННОГО КОМИТЕТА КОНФЕРЕНЦИИ

Захаров В.П., доктор химических наук, профессор, ректор
Уфимского университета науки и технологий;

Агеев Г.К., проректор по инновационной деятельности,
кандидат технических наук, доцент;

Макаренко И.А., проректор по образовательной
деятельности, доктор юридических наук, профессор;

Рахманова Ю.В., проректор по развитию образования,
кандидат технических наук, доцент;

Абдуллина Г.Р., доктор филологических наук, профессор,
декан факультета башкирской филологии, востоковедения и
журналистики.

РАБОЧИЙ ОРГАНИЗАЦИОННЫЙ КОМИТЕТ

Саньярова Р.Р., кандидат филологических наук, доцент, зам.
декана по учебной работе факультета башкирской филологии,
востоковедения и журналистики;

Алимбаева Г.Г., кандидат филологических наук, старший
преподаватель, зам. декана по научной работе факультета
башкирской филологии, востоковедения и журналистики;

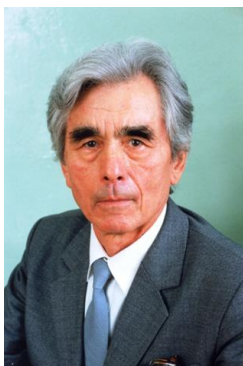
Латыпова Р.М., кандидат филологических наук, доцент, зам.
декана по воспитательной работе факультета башкирской
филологии, востоковедения и журналистики.

РӘСӘЙ ФЕДЕРАЦИЯҢЫНЫҢ ФӘН ҺӘМ ЮҒАРЫ БЕЛЕМ БИРЕУ
МИНИСТРЛЫҒЫ
ӨФӨ ФӘН ҺӘМ ТЕХНОЛОГИЯЛАР УНИВЕРСИТЕТЫ
БАШКОРТ ФИЛОЛОГИЯҢЫ, ШӘРКИӘТ ҺӘМ
ЖУРНАЛИСТИКА ФАКУЛЬТЕТЫ

**РӘСӘЙ ФЕДЕРАЦИЯҢЫ СУБЪЕКТТАРЫНЫҢ
ПОЛИЛИНГВАЛЬ БЕЛЕМ БИРЕУ АРАУЫҒЫНДА
БАШКОРТ ТЕЛЕ**

*Филология фәндәре докторы, профессор,
БАССР мәктәбенең атказанған уҡытыусыһы
М.Х. Әхтәмовтың
тыуыуына 95 йыл тулыуға арналған
IX халыҡ-ара фәнни-методик конференция
программаһы*

2024 йылдың 21 феврале

ӨФӨ – 2024

КОНФЕРЕНЦИЯНЫҢ ОЙОШТОРУУ КОМИТЕТЫ СОСТАВЫ

Захаров В.П., химия фәндәре докторы, профессор, Өфө фән һәм технологиялар университеты ректоры;

Агеев Г.К., инновацион эшмәкәрлек буйынса проректор, техник фәндәр кандидаты, доцент;

Макаренко И.А., мәғариф эшмәкәрлеге буйынса проректор, юридик фәндәр докторы, профессор;

Рахманова Ю.В., мәғарифты үстөрөү буйынса проректор, техник фәндәр кандидаты, доцент;

Абдуллина Г.Р., филология фәндәре докторы, профессор, башкорт филологияһы, шәркият һәм журналистика факультеты деканы.

КОНФЕРЕНЦИЯНЫҢ ЭШ КОМИТЕТЫ

Саньярова Р.Р., филология фәндәре кандидаты, доцент, башкорт филологияһы, шәркият һәм журналистика факультеты деканының укыу-укытыу эштәре буйынса урынбасары;

Әлимбаева Г.Ғ., филология фәндәре кандидаты, өлкән укытыусы, башкорт филологияһы, шәркият һәм журналистика факультеты деканының фәнни эштәр буйынса урынбасары;

Латыпова Р.М., филология фәндәре кандидаты, доцент, башкорт филологияһы, шәркият һәм журналистика факультеты деканының тәрбиәүи эштәр буйынса урынбасары.

**БАШКИРСКИЙ ЯЗЫК В ПОЛИЛИНГВАЛЬНОМ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ СУБЪЕКТОВ
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ**

*IX Международная научно-методическая конференция,
посвященная 95-летию со дня рождения
доктора филологических наук, профессора,
Заслуженного учителя школы БАССР
М.Х. Ахтямова*

г. Уфа, ул. З. Валиди, 32
Уфимский университет науки и технологий

Дата: 21 февраля 2024 г.

Начало: 10:00 ч.

ауд. 425

Регламент выступлений:

Доклады – до 15 минут

Обсуждение – до 5 минут

САРАНЫ АСЫУ

Захаров Вадим Петрович, химия фәндәре докторы, профессор, Өфө фән һәм технологиялар университеты ректоры.

СӘЛӘМЛӘУ ҺҮЗЕ

*1. Башкортостан Республикаһы Башлығы хакимиәте вәкиле.
2. Башкортостан Республикаһы Мәғариф һәм фән министры урынбағары Ғәлиева Әлфия Закир кызы.*

ПЛЕНАР УЛТЫРЫШ

Модератор – Абдуллина Гөлфирә Риф кызы, филология фәндәре докторы, профессор, башкорт филологияһы, шәркиәт һәм журналистика факультеты деканы

*1. Солтанбаева Хәзисә Вәли кызы, филол. фәнд. докт., профессор, Өфө университеты, Өфө калаһы. **ҒАЛИМ КҮПТӘРГӘ ОСТАЗ БУЛДЫ (ПРОФЕССОР М.Х. ӘХТӘМОВТЫҢ ТЫУЫУЫНА 95 ЙЫЛ)***

*2. Әбүбәкирова Юлиә Рифкәт кызы, башкорт теле һәм әзәбиәте укытыусыһы, 2-се республика күп профилле «СМАРТ» гимназияһы, Өфө калаһы. **ПОЛИЛИНГВАЛЬ БЕЛЕМ БИРЕУ ШАРТТАРЫНДА БАШКОРТ ТЕЛЕН ӨЙРӘНЕУ***

*3. Шакирова Гөлсибәр Искәнийәр кызы, 21-се һанлы мәктәп, Белорет калаһы. **ЭЛЕКТРОН БЕЛЕМ БИРЕУ АША ФУНКЦИОНАЛЬ ГРАМОТАЛЫЛЫКТЫ ҮСТЕРЕУ***

*4. Ғәзизова Әлфия Рәүеф кызы, башкорт теле һәм әзәбиәте укытыусыһы, “58-се лицей”, Өфө калаһы. **БАШКОРТ ТЕЛЕ ДӘРЕСТӘРЕНДӘ ЭФФЕКТЛЫ ИНТЕРАКТИВ АЛЫМ БУЛАРАК ГРАММАТИК ПАЗЛДАР***

5. *Бакыева Лиана Искәндәр кызы, 2-се һанлы гимназия, Октябрьский калаһы.* **СЕРЛЕ ТЕЛ ДОНЪЯҢЫНДА**

6. *Моратишина Миләүшә Нурулла кызы, башкорт теле һәм әзәбиәте укытыусыһы, 161-сы һанлы лицей, Өфө калаһы.* **УКЫУСЫЛАРЗЫҢ ТАНЫП-БЕЛЕУ ЭШМӘКӘРЛЕГЕН ДИДАКТИК УЙЫНДАР ЯРЗАМЫНДА ӘҮЗЕМЛӘШТЕРЕУ**

7. *Газизова Айгуль Явдатовна, учитель-логопед, детский сад «Курай», г. Сибай.* **БУКВАБУК» КАК ЭФФЕКТИВНЫЙ ИНСТРУМЕНТ ФОРМИРОВАНИЯ ФОНЕМАТИЧЕСКОГО ВОСПРИЯТИЯ РЕЧИ И ЗВУКОВОГО АНАЛИЗА СЛОВ НА РУССКОМ И БАШКИРСКИХ ЯЗЫКАХ У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ ЗДОРОВЬЯ**

8. *Колһарина Мәзүнә Гәрәй кызы, тәрбиәсе, 75-се һанлы “Ақбузат” балалар баксаһы, Өфө калаһы.* **ПЕДАГОГИК ТАБЫШ «СЕРЛЕ ПЛАНШЕТ»**

9. *Алламоратова Рәсимә Миңнеәхмәт кызы, филол. фәнд. канд., башкорт теле һәм әзәбиәте укытыусыһы, Р. Ғарипов исемендәге БРГИ, Өфө калаһы.* **БАШКОРТ ӘЗӘБИӘТЕ ДӘРЕСТӘРЕНДӘ М. КӘРИМ ТРАГЕДИЯЛАРЫН ЯҢЫ МӘҒӘНӘҮИ-ХУДОЖЕСТВОЛЫ КАРАШТАН ИНТЕРПРЕТАЦИЯЛАУ**

СЕКЦИЯ 1.
ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА
ПРЕПОДАВАНИЯ БАШКИРСКОГО ЯЗЫКА
В ПОЛИЛИНГВАЛЬНЫХ ДОШКОЛЬНЫХ
И ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ

Абубакирова Альфия Расуловна, магистрант, УУНиТ, воспитатель МБДОУ № 55 г. Салават, РБ. **РОЛЬ ЗАГАДОК В РАЗВИТИИ РЕЧИ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА**

Буранбаева Әминә Рафик кызы, тәрбиәсе, МАМББУ Баланы үстереү үзәге – «Айыукай» балалар баксаһы, Баймак калаһы, БР. **ДӨРӨҢ ТЫН АЛЫУ КҮНЕГЕҮЗӘРЕНЕҢ БАЛАЛАРЗЫҢ ҺАУЛЫҒЫ ӨСӨН ӘҺӘМИӘТЕ**

Исламова Гульнара Рифовна, заведующий МБДОУ №55 г. Салават, РБ, Рамеева Альбина Фанузовна, воспитатель МБДОУ №55 г. Салават, РБ. **РЕАЛИЗАЦИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА В УСЛОВИЯХ ФОП ДО**

Козашева Султан Рауил кызы, башкорт теле һәм әзәбиәте укытыусыһы, Нижегородка ауылы мәктәбе, Өфө районы, БР. **БАШКОРТ ТЕЛЕН ДӘҮЛӘТ ТЕЛЕ ИТЕП УКЫТЫУЗА ЗАМАНСА ТЕХНОЛОГИЯЛАР КУЛЛАНЫУ**

Кәйепколова Зөлфия Ғәлләм кызы, укытыусы-дефектолог, «Бала үстереү үзәге – «Базлауык» балалар баксаһы», Сибай к., БР. **МӘКТӘПКӘСӘ ЙӨШТӘГЕ БАЛАЛАРЗЫҢ ТАНЫП БЕЛЕҮ ЭШМӘКӘРЛЕГЕНДӘ КУЛЛАНЫЛҒАН ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР**

Латыпова Динара Рәжәп кызы, башланғыс кластар укытыусыһы, Ф. Х. Мостафина исемендәге 20-се Өфө кала башкорт гимназияһы, Өфө калаһы, БР. **БАШКОРТ ТЕЛЕН ӨЙРӘНЕҮЗЕ ИНФОРМАЦИОН КОММУНИКАТИВ, ҺАНЛЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАР КУЛЛАНЫШ ӨҮЗЕМЛӘШТЕРЕҮ**

Мирхәйҙәрова Алиса Ғәфүр кызы, башкорт теле һәм әҙәбиәте уҡытыусыһы, Кургаш ауылы мәктәбе, Кыйғы районы, БР. МӘКТӘПТӘ ТЕЛМӘР ЭШМӘКӘРЛЕГЕ ТӨРЗӘРЕНӘ ӨЙРӘТЕҮ

Моратишина Миләүшә Нурулла кызы, башкорт теле һәм әҙәбиәте уҡытыусыһы, 161-сы һанлы лицей МАББУ, Өфө к., БР. УҚЫУСЫЛАРЗЫҢ ТАНЫП-БЕЛЕҮ ЭШМӘКӘРЛЕГЕН ДИДАКТИК УЙЫНДАР ЯРЗАМЫНДА ӘҮЗЕМЛӘШТЕРЕҮ

Сәйтҡолова Лилиә Рәйес кызы, студент, БФШҺЖ, Әлимбаева Гөлшәян Ғәбсәләм кызы, филол. фәнд. канд., өлкән уҡытыусы, Өфө университеты, Өфө к., БР. ТЕЛМӘР ҮСТЕРЕҮЗӘ ХАЛЫК ИЖАДЫ ӨЛГӨЛӨРӨ

Хөсәйенова Фәниә Вилүр кызы, өлкән тәрбиәсе, Бала үстереү үзәге – «Султылар» балалар баксаһы МАМББУ, Иске Сибай ауылы, Баймак районы, БР. БАЛАЛАР БАКСАҢЫНДА АТА-ӘСӘЛӘР МЕНӘН БЕРЛЕКТӘ БӘЙЛӘНЕШ БУЛДЫРЫҮ ЫСУЛДАРЫ

Хәкимова Гөлдәр Арыслангәли кызы, башкорт теле һәм әҙәбиәте уҡытыусыһы, Учалы ауылы башкорт гиназияһы, Учалы районы, БР. МӘКТӘПТӨРЗӘ БАШКОРТ ТЕЛЕ ҺӘМ ӘЗӘБИӘТЕ УҚЫТЫУЗЫҢ СИФАТЫН КҮТӨРЕҮ ЮЛДАРЫ

Әхмәдйәнова Фидания Тәфкил кызы, башкорт теле һәм әҙәбиәте уҡытыусыһы, “94-се лицей”, Өфө калаһы, БР. БАШКОРТ ТЕЛЕ ДӘРЕСТӨРЕНДӘ МЕТАПРЕДМЕТ КОМПЕТЕНЦИЯЛАР ФОРМАЛАШТЫРЫҮ ЫСУЛДАРЫ

СЕКЦИЯ 2.
ИНТЕРАКТИВНЫЕ ФОРМЫ
ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ПЕДАГОГА И ОБУЧАЮЩЕГОСЯ
В ПОЛИКУЛЬТУРНОМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ
ПРОСТРАНСТВЕ

Газизова Айгуль Явдатовна, учитель-логопед, детский сад «Курай», г. Сибай, РБ. **«БУКВАБУК» КАК ЭФФЕКТИВНЫЙ ИНСТРУМЕНТ ФОРМИРОВАНИЯ ФОНЕМАТИЧЕСКОГО ВОСПРИЯТИЯ РЕЧИ И ЗВУКОВОГО АНАЛИЗА СЛОВ НА РУССКОМ И БАШКИРСКИХ ЯЗЫКАХ У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ ЗДОРОВЬЯ**

Газизова Альфия Рауфовна, учитель башкирского языка и литературы МАОУ «Лицей № 58», ГО г. Уфа РБ. **ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПАЗЛЫ КАК ЭФФЕКТИВНЫЙ ИНТЕРАКТИВНЫЙ МЕТОД НА УРОКАХ БАШКИРСКОГО ЯЗЫКА.**

Иманголова Лэйсан Марат кызы, укытыусы-логопед, Баланы үстереу үзәге – «Айыукай» балалар баксаһы, Баймак калаһы. **БАЛАНЫҢ ТЕЛМӘРЕН ҮСТЕРЕҮЗӘ НЕЙРОКУНЕГЕҮЗӘРЗӘН РОЛЕ**

Колһарина Мәзүнә Гәрәй кызы, тәрбиәсе, 75-се һанлы “Ақбузат” балалар баксаһы, Өфө к., БР. **ПЕДАГОГИК ТАБЫШ «СЕРЛЕ ПЛАНШЕТ»**

Муллағолова Айгүзәл Рәстәм кызы, студент, Өфө университеты, Абдуллина Гөлфирә Риф кызы, филол. фәнд. докт., проф., Өфө к., БР. **МӘКТӘПТӘ ЭПИСТОЛЯР СТИЛДЕ УКЫТЫУ МЕТОДИКАҢЫ**

Рәхмәтуллина Ыңы Сәлимйән кызы, тәрбиәсе, Бала үстереү үзәге – “Айыукай” балалар баксаһы, Баймак калаһы.
**ФОЛЬКЛОР ӨЛГӨҘӨ БУЛАРАК БИШЕК ЙЫРЫ АША
БАЛАЛАРЗА БАШКОРТ ТЕЛЕНӘ ҺӨЙӨҰ ТӘРБИӘЛӘҰ**

Сағдиева Рамиля Камилевна, доцент, КФУ, г. Казань, Республика Татарстан.
**ОСОБЕННОСТИ ЗАДАНИЙ В
НОВЫХ УЧЕБНИКАХ ПО РОДНОМУ (ТАТАРСКОМУ)
ЯЗЫКУ**

Сапарбаева Алтын Махметжановна, доцент Казахского университета международных отношений и мировых языков им. Абылай хана, г.Алматы, Казахстан.
**ОСНОВА
КОММУНИКАТИВНОЙ НАПРАВЛЕННОСТИ В
ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКЕ СТУДЕНТОВ**

Хәснәтдинова Зөлфия Рәфкәт кызы, тәрбиәсе, Котан ауылы башлангыс мәктәп – балалар баксаһы, Бөрйән районы, БР.
**БАЛАЛАР БАКСАҘЫНДА КЕСКӘЙЗӘРЗЕҢ ВАК
МОТОРИКАҘЫН ҰСТЕРЕҰ**

Jepbarova Ayna Batyrovna, teacher of the department, Seyitnazar Seydi Turkmen State Pedagogical Institute, city Turkmenabat, Turkmenistan.
**THE EFFECTIVE METHODS OF
TEACHING GERMAN LANGUAGE**

Jorayeva Ziba Kurbaniyazowna, the teacher, TSPI named after S.Seydi, Turkmenabat, Turkmenistan.
**TEACHING ENGLISH BY
USING INTERACTIVE METHODS**

СЕКЦИЯ 3.

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРЕПОДАВАНИЯ БАШКИРСКОГО ЯЗЫКА КАК РОДНОГО И ГОСУДАРСТВЕННОГО В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ СУБЪЕКТОВ РФ

Асылгужина Рузиля Махмутовна, воспитатель, Вахитова Гульчачак Фиратовна, заведующий, Мельникова Алла Александровна, старший воспитатель, МАДОУ д/с № 25 «Сказка», г. Ишимбай, РБ. **АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРЕПОДАВАНИЯ БАШКИРСКОГО ЯЗЫКА КАК РОДНОГО И ГОСУДАРСТВЕННОГО В ДОШКОЛЬНОМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ УЧРЕЖДЕНИИ**

Баймырзина Римма Файзулла кызы, Республика балаларзы науыктырыу-белем биреу, туризм, тыуган якты өйрәнеу һәм экскурсиялар үзәге, Өфө калаһы, БР. **ЙӘЙЛӘУ – УЛ РУХИ ТӘРБИӘ ШИШМӘҺЕ**

Байымова Гөлдәр Абдулла кызы, педагог-психолог, баланы үстереу үзәге – «Айыукай» балалар баксаһы, Баймак калаһы, БР. **ЙӘШ БЫУЫНДЫ ТӘРБИӘЛӘҮЗӘ БАШКОРТ ХАЛЫК УЙЫНДАРЫ**

Батталова Таңһылыу Зиннәт кызы, башкорт теле һәм әзәбиәте укытыусыһы, Мәләүез күп профилле һөнәри колледжы, БР. **БАШКОРТ ТЕЛМӘРЕН АҢЛАРҒА ӨЙРӘТЕҮ**

Валишина Лена Галимхановна, Кужина Лейсан Ахметовна, преподаватели, ГАПОУ Ишимбайский нефтяной колледж. **ИЗУЧЕНИЕ БАШКИРСКОГО ЯЗЫКА КАК ГОСУДАРСТВЕННОГО В УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ СРЕДНЕГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

Ғәбизуллина Әлфинә Таһир кызы, башкорт теле һәм әзәбиәте укытыусыһы, “42-се лицей” МАББУ, Өфө к., БР. **БАШКОРТ ТЕЛЕ ҺӘМ ӘЗӘБИӘТЕ ДӘРЕСТӘРЕНДӘ ЭТНОМӘЗНИ МИРАҢТЫ ҺАКЛАУ ҺӘМ ҮСТЕРЕҮ**

Дуйсенбина Аружан Утебаевна, аспирант, УУНиТ, г.Уфа, РБ. **КАТЕГОРИЯ ВЕЖЛИВОСТИ НА ПРИМЕРЕ ПРИВЕТСТВИЙ НА КАЗАХСКОМ, РУССКОМ И АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКАХ**

Исәнголова Гөлназ Абдулхак кызы, филология фәндәре докторы, профессор, Өфө университеты, Өфө к., БР. **Т.Ә. КИЛМӨХӘМӘТОВ ӘСЭРЭРЕНДӘ МЕТАФОРАЛАРЗЫҢ КУЛЛАНЫЛЫУ ҮЗЕНСЭЛЕКТӘРЕ**

Иштуганова Лейсан Раисовна, учитель башкирского языка и литературы, МАОУ Лицей №94, г. Уфа, РБ. **РОЛЬ ИКТ-ТЕХНОЛОГИИ НА УРОКЕ БАШКИРСКОГО ЯЗЫКА**

Йылкыбаева Гөлсәм Урал кызы, башкорт теле һәм әзәбиәте укытыусыһы, Шаһи Ямалетдинов исемндәге Белорет районы Шыгай ауылы урта дөйөм белем биреү мәктәбе. **БАШКОРТ ТЕЛЕ ҺӘМ ӘЗӘБИӘТЕ ДӘРЭСТӘРЕНДӘ УКЫУСЫЛАРЗЫҢ ИЖАДИ ҺӘЛӘТЕН ҮСТЕРЕУ МЕТОДИКАҢЫ**

Йыһангирова Фирүзә Ғәни кызы, музыка етәксеһе, 75-се һанлы “Ақбузат” башкорт балалар баксаһы, Өфө к., БР. **БАЛАЛАРЗЫ РУХИ ТӘРБИӘЛӘҮЗӘ ХАЛЫК УЙЫНДАРЫ**

Латыпова Гульфия Габдельбариевна, учитель башкирского языка и литературы, ГБОУ РЦДО детей-инвалидов, г.Туймазы, РБ. **АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРЕПОДАВАНИЯ БАШКИРСКОГО ЯЗЫКА ДЕТЯМ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ ЗДОРОВЬЯ**

Латыпова Рида Марс кызы, филол. фәнд. канд., доцент, Өфө университеты, Өфө к., БР. **Н. ҒӘЙЕТБАЕВТЫҢ «ТӨН» ДРАМАҢЫНДА ЯРЗАМСЫ ҺҮЗ ТӨРКӨМДӘРЕНЕҢ КУЛЛАНЫЛЫШЫ**

Саньярова Рамиля Рамилевна, кандидат филологических наук, доцент, Тулебаев Салават Азатович, магистрант УУНиТ, г. Уфа, РБ. **КОНЦЕПТ "КОЯШ/АЙ (СОЛНЦЕ/ЛУНА)" В БАШКИРСКОМ ЯЗЫКЕ**

Усманова Миңһылыу Ғөбәйт кызы, БР Хөкүмәте карамагындағы Терминология хезмәтенең етәксеһе, Өфө калаһы, БР. ТЕЛ ҒИЛЕМЕ АЛДЫНДА ХӘЛ ИТӘ ТОРҒАН МӘСЬӘЛӘЛӘРЗЕҢ БЕРЕҢЕ – ТЕЛДӘ СИФАТ КЫЛЫМДЫ ДӨРӨҢ БИРЕҮ. ХӘЗЕРГЕ ЗАМАН СИФАТ КЫЛЫМ: ЯҢЫ КАРАШ.

Хажиахмәтов Динислам Илишат улы, I-се курс магистранты, Солтанбаева Хәзисә Вәли кызы, филол. фәнд. д-ры, проф., Өфө университеты, Өфө к., БР. БАШКОРТ ПРОЗАҺЫНДА ХӘРБИ ЛЕКСИКАНЫҢ САҒЫЛЫШЫ (ҺУҒЫШ КОРАЛДАРЫ ҺӘМ УЛАРЗЫҢ ТӨРЗӘРЕНЕҢ АТАМАЛАРЫ МИҢАЛЫНДА)

Хөснәтдинова Рәмилә Янсаф кызы, доцент, Өфө фән һәм технологиялар университеты, Өфө калаһы, БР. РИТОРИК ҺОРАУ ҺӨЙЛӘМДӘРЗЕҢ ЭСКЕ ТЕЛМӘРЗӘГЕ РОЛЕ (ЗӘЙНӘБ БИИШЕВАНЫҢ «ЯКТЫҒА» ТРИЛОГИЯҺЫ МИҢАЛЫНДА)

Шәрәфетдинова Гүзәл Айбулат кызы, IV курс студенты, Солтанбаева Хәзисә Вәли кызы, филол. фәнд. д-ры, проф., Өфө университеты, Өфө калаһы, БР. ТЕЛ ҒИЛЕМЕНДӘ ТУҒАНЛЫК ТЕРМИНДАРЫ МӘСЬӘЛӘЛӘРЕ

СЕКЦИЯ 4.
ЛИТЕРАТУРА, КУЛЬТУРА И ФОЛЬКЛОР В ЕДИНОМ
КУЛЬТУРНОМ ПРОСТРАНСТВЕ РОССИЙСКОЙ
ФЕДЕРАЦИИ

Абдуллина Гульфира Рифовна, докт. филол. наук, профессор, Алимбаева Гульшаян Габсалямовна, канд. филол. наук, старший преподаватель, Аблаева Язгуль Айбулатовна, аспирант, УУНиТ, г. Уфа, РБ. **ОСОБЕННОСТИ БЫТОВЫХ ОБРЯДОВ ГАЙНИНСКИХ БАШКИР БАРДЫМСКОГО РАЙОНА ПЕРМСКОГО КРАЯ (ПО МАТЕРИАЛАМ ЭКСПЕДИЦИИ 2023 ГОДА)**

Абдуллина Гульфира Рифовна, докт. филол. наук, профессор, Алимбаева Гульшаян Габсалямовна, канд. филол. наук, старший преподаватель, Гильманова Лилия Расулевна, аспирант, УУНиТ, г. Уфа, РБ. **ЛЕГЕНДЫ, БЫТУЮЩИЕ В СРЕДЕ ГАЙНИНСКИХ БАШКИР (ПО МАТЕРИАЛАМ ЭКСПЕДИЦИИ В БАРДЫМСКИЙ РАЙОН ПЕРМСКОГО КРАЯ ЛЕТОМ 2023 ГОДА)**

Алламоратова Рәсимә Миңнеәхмәт кызы, филол. фәнд. канд., башкорт теле һәм әзәбиәте укытыусыһы, Р. Ғарипов исемендәге БРГИ ДБББУ, Өфө к., БР. **ВАКИҒАЛАР ВАКЫТТАРЗАН КИҢ САКТА... (М.КӘРИМДЕН “АЙ ТОТОЛҒАН ТӨНДӨ” ТРАГЕДИЯҒЫНА БЕР КАРАШ)**

Гәрәева Г.Н., филол. фәнд. докт., проф., Өфө университеты, БР. **ДИНИС БҮЛӘКОВ ПОВЕТАРЫНДА ӨЗӘП-ӘХЛАК МӘСЬӘЛӘЛӘРЕ**

Долгушева Татьяна Владимировна, старший преподаватель, кафедра филологии, УО «Alikhan Bokeikhan University», Рыбченко-Демьяненко Евгения Станославовна, специалист сектора экскурсионно-массовой работы Литературно-мемориального музея Ф.М. Достоевского, г.Семей, Республика Казахстан. **ЦВЕТООБОЗНАЧЕНИЯ В ПОВЕСТИ О. БОКЕЕВА «ЧЕЛОВЕК-ОЛЕНЬ» И В РАССКАЗЕ К.Г. ПАУСТОВСКОГО «ТЕЛЕГРАММА»**

Исғанолова Валентина Анатольевна, тәрбиәсе, Баланы үстереу үзәге – «Айыукай» балалар баксаһы, Баймак калаһы.
**БАЛАЛАР БАКСАҢЫНДА БАЛА ТӘРБИӘЛӘҮЗӘ
ӨЛӘСӘЙЗӘР ТӘРБИӘҢЕНЕҢ РОЛЕ**

Мамедова Первана Габиб кызы, доктор философии по филологии, доцент, Азербайджанский технический университет, Баку, Азербайджан.
**ЭКСКЛЮЗИВНЫЙ
ВЗГЛЯД НА ТВОРЧЕСТВО
УЗБЕКСКИХ
ПРОСВЕТИТЕЛЕЙ ВТОРОЙ ПОЛОВИНЫ XIX ВЕКА**

Моталова Айгөл Рәжәп кызы, укытыусы-логопед, Баланы үстереу үзәге – «Бәнембә» балалар баксаһы, Хәйбулла районы, БР.
**БАЛАЛАР БАКСАҢЫНДА
ЛОГОПЕДИК
ЭШМӘКӘРЛЕКТӘ ЭТНОПЕДАГОГИКА
КУЛЛАНЫУЗЫҢ
МӨМКИНСЕЛЕКТӘРЕ**

Ногоманова Гөлсиә Мәүлеткол кызы, укытыусы-логопед, Баланы үстереу үзәге – «Айыукай» балалар баксаһы, Баймак калаһы, БР.
**ТЕЛМӘР ҮСТЕРЕҮЗӘ
БАРМАК
УЙЫНДАРЫНЫҢ ӨҖӘМИӘТЕ**

Рәхмәтуллина Вәлимә Вәкил кызы, тәрбиәсе, МАББУ Баланы үстереу үзәге – «Айыукай» балалар баксаһы, Баймак калаһы, БР.
**БАЛАЛАРЗЫ ШӘХЕС
БУЛАРАК ҮСТЕРЕҮЗӘ
ӘКИӘТТӘРЗЕҢ РОЛЕ**

Тәһирова Рузалина Нуритдин кызы, ассистент, Өфө университеты, Өфө к., БР.
**РИНАТ КАМАЛДЫҢ “КАСЫУ”
ПОВЕСЫНДАҒЫ
ХӘЗЕРГЕ
ЗАМАН
ПРОБЛЕМАЛАРЫНЫҢ САҒЫЛЫШЫ**

Тулыбаева Гөлшат Зиннур кызы, балалар баксаһы мөдире, Бала үстереу үзәге «Сулпылар» балалар баксаһы МАМББУ, Иске Сибай ауылы, Баймак районы, БР.
**БАЛАЛАР
БАКСАҢЫНДА МИЛЛИ
МӘЗӘНИӘТ, ХАЛЫК
АКЫЛЫ
НИГЕЗЕНДӘ РУХЛЫ
БАЛАЛАР ТӘРБИӘЛӘҮ**

Усманова Сәлимә Рафик кызы, музыка белгесе, Баланы үстереу үзәге – «Айыукай» балалар баксаһы, Баймак калаһы, БР.
**ТУҒАН ТЕЛГӘ ҖӨЙӨҮ
ТӘРБИӘЛӘҮЗӘ
ҒАЙЛӘНЕҢ
РОЛЕ**

Шәғалина Әлфия Илгиз кызы, укытыусы, Ә.Ф. Хөснәтдинов
исемендәге Учалы ауылы дөйөм биреү мәктәбе, Учалы районы,
БР. ТЕАТР ТҮНӘРӘГЕ ЭШМӘКӘРЛЕГЕНДӘ
ИНТЕРАКТИВ ЭШ АЛЫМДАРЫ АША
УКЫУСЫЛАРЗЫҢ ТЕЛМӘРЕН ҮСТЕРЕҮ

Әлбәкова Гөлсәм Шаһыбал кызы, өлкән тәрбиәсе,
“Айыукай” балалар баксаһы, Баймак калаһы, БР. ТЕЛМӘР
ИЖАДЫН ҮСТЕРЕҮ БУЙЫНСА БАЛАЛАР МЕНӘН ЭШ
АЛЫМДАРЫ.

Әсәзуллина Гөлфирә Котлогужа кызы, физик культура
инструкторы, Баланы үстереү үзәге – “Айыукай” балалар
баксаһы МАМББУ, Баймак калаһы, БР. БАШКОРТ ХАЛЫК
УЙЫНДАРЫН ФИЗИК КУЛЬТУРА ДӘРЕСТӘРЕНДӘ
КУЛЛАНЫУ

Юлдашбаев Наил Яхъя улы, башкорт теле һәм әзәбиәте
укытыусыһы, Ф. Солтанов исемендәге мәктәп, Иҫәнгол ауылы,
Ейәнсура районы, БР. БАШКОРТ ӘЗӘБИӘТЕ
ДӘРЕСТӘРЕНДӘ ТӘНКИТЛЕ ФЕКЕРЛӘҮ ҺӘЛӘТЕН
ҮСТЕРЕҮ

СЕКЦИЯ 5.
**ПРОБЛЕМЫ СРАВНИТЕЛЬНО-ИСТОРИЧЕСКОГО,
СОПОСТАВИТЕЛЬНО-ТИПОЛОГИЧЕСКОГО
ЯЗЫКОЗНАНИЯ И ЖУРНАЛИСТИКИ**

Абдуллина Гөлфирә Риф кызы, филол. фəнд. докт., профессор, Шәрəфетдинова Милəүшə Наил кызы, магистрант, Өфө университеты, Өфө к., БР. БАШКОРТ ТЕЛЕНДӨ ИНГЛИЗ ТЕЛЕНӘН ҮЗЛӘШТЕРМƏЛƏРЗЕН КУЛЛАНЫЛЫШЫ

Акилова Мунира Фатиховна, доцент, УУНиТ, Уфа, БР. НЕКОТОРЫЕ ТОПОНИМИЧЕСКИЕ ТЕРМИНЫ ОРХОНО-ЕНИСЕЙСКИХ ПИСЬМЕННЫХ ПАМЯТНИКОВ

Алимбаева Гульшаян Габсалямовна, канд. филол. наук, старший преподаватель, Салаватова Зульфия Каримовна, магистрант, ФБФВиЖ, УУНиТ, г. Уфа, РБ. ИЗ ИСТОРИИ ИЗУЧЕНИЯ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ В ЯЗЫКОЗНАНИИ

Ахмадуллина Илюса Риваловна, старший преподаватель, УУНиТ, г. Уфа, РБ. ТЕМАТИЧЕСКАЯ ГРУППА «ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА» (НА ПРИМЕРЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЛЕКСИКИ СОВРЕМЕННОГО БАШКИРСКОГО, РУССКОГО И КИТАЙСКОГО ЯЗЫКОВ)

Ахматова Мариям Ахматовна, докт. филол. наук, профессор, Хуболов Сахадин Магаметович, канд. филол. наук, доцент, Кабардино-Балкарский государственный университет имени Х.М. Бербекова, г. Нальчик, Кабардино-Балкарская республика, РФ. КОНЦЕПТ СЮЙМЕКЛИК «ЛЮБОВЬ» КАК ЭЛЕМЕНТ ЯЗЫКОВОЙ КАРТИНЫ МИРА (НА МАТЕРИАЛЕ ПОЭМЫ Д.-Х. ШАВАЕВА (АБАЙХАНОВА) «МЕЖНУН И ЛЕЙЛА»)

Ахмедьянова Лейсан Радиковна, магистрант, Бахтиярова Альфира Нурисламовна, канд. филол. наук, доцент, Уфимский университет науки и технологий, г. Уфа, РБ. **ЯЗЫКОВЫЕ ОСОБЕННОСТИ СЛОГАНА В РЕКЛАМЕ С ЭЛЕМЕНТАМИ ЮМОРА И ЧЁРНОГО ЮМОРА (НА МАТЕРИАЛЕ КИТАЙСКОЙ ПЕЧАТНОЙ, ТЕЛЕВИЗИОННОЙ И ИНТЕРНЕТ-РЕКЛАМЫ)**

Гильманова Лилия Расулевна, аспирант, УУНиТ, г. Уфа, РБ. **ВЛИЯНИЕ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА НА МОЛОДЕЖНЫЙ СЛЕНГ (НА МАТЕРИАЛЕ РУССКОГО, КИТАЙСКОГО И БАШКИРСКОГО ЯЗЫКОВ)**

Джисоева Варвилина Павловна, доцент, Юго-Осетинский государственный университет им. А. А. Тибилова, г. Цхинвал, Республика Южная Осетия. **ПОНЯТИЙНО-СТРУКТУРНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ ТЕРМИНОВ В ЯЗЫКЕ ПЕРЕВОДА**

Имангулова Аделина Рустемовна, магистрант, УУНиТ, Саитбатталова Юлия Аликовна, канд. филол. наук, старший преподаватель, УУНиТ, г. Уфа, РБ. **ДЕТСКО-ЮНОШЕСКИЙ САМИЗДАТ В НАУЧНОМ ДИСКУРСЕ**

Камалидин кызы Эркинайым, аспирант, ФБФВиЖ, УУНиТ, г. Уфа, РБ. **ВЛИЯНИЕ КУЛЬТУРНЫХ ОСОБЕННОСТЕЙ НА ЯЗЫК И СТИЛЬ ОБЩЕНИЯ В СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЯХ ВКОНТАКТЕ И WESCHAT**

Кетенчиев Мусса Бахаутдинович, докт. филол. наук, профессор, Кабардино-Балкарский государственный университет им. Х.М. Бербекова, г. Нальчик, Кабардино-Балкарская Республика, РФ. **КАРАЧАЕВО-БАЛКАРСКИЕ И КУМЫКСКИЕ ПАРЕМИИ С ЗООКОМПОНЕНТОМ ЛЕВ: СТРУКТУРА, СЕМАНТИКА И ЭТНОКУЛЬТУРНОЕ ЗНАЧЕНИЕ**

Мамедов Ханкиши Бахтияр оглу, доктор философии, доцент, АГПУ, г. Баку, Азербайджан, Алимбаева Гульшаян Габсалимовна, канд. филол. наук, УУНиТ, г. Уфа, РБ. **ДВЕ НОВЫЕ МОДЕЛИ АЗЕРБАЙДЖАНСКИХ, ТУРЕЦКИХ И БАШКИРСКИХ ПОСЛОВИЦ И ПОГОВОРОВ**

Нурыева Огулсапар Атаевна, ведущий научный сотрудник, ИЯЛНР им. Махтумкули АН Туркменистана, г.Ашхабад, Туркменистан.

ЛЕКСИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ, ВСТРЕЧАЮЩИЕСЯ В ДЕСТАНЕ НУРМУХАММЕДА АНДАЛИБА “ЛЕЙЛИ И МЕДЖНУН” И ПЕРЕСЕЧЕНИЕ ИХ В ДИАЛЕКТАХ ТУРКМЕНСКОГО ЯЗЫКА

Салахова Рузилә Рашиит кызы, филология фәннәре кандидаты, доцент, КФУ, Филология һәм мәдәниятара багланьшлар институты, Гыйләжәтдинова Гелинә Хәйретдин кызы, филология фәннәре докторы, профессор, ТР ФА, Тел, әдәбият һәм сәнгать институты, Казан шәһәре, Татарстан Республикасы.

ТАТАР ҺӘМ БАШКОРТ ТЕЛЛӘРЕНДӘ ТУГАНЛЫК АТАМАЛАРЫННАН ЯСАЛГАН КУШМА ИСЕМНӘР

Саньярова Рамиля Рамилевна, канд. филол. наук, доцент, Батыров Акмырат Батырович, магистрант, Уфимский университет науки и технологий, г. Уфа, РБ.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ВЕРБАЛИЗАЦИИ КОНЦЕПТА «ТРУД» В БАШКИРСКОМ И ТУРКМЕНСКОМ ЯЗЫКАХ

Тухтамишева Рузана Рамеловна, аспирант УУНиТ, г. Уфа, РБ.

НЕОЛОГИЗМЫ КАК СРЕДСТВО ОБНОВЛЯЮЩЕЙСЯ КАРТИНЫ МИРА В РУССКОМ И УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКАХ

Хаирнасов Амир Ирекович, студент, Бахтиярова Альфира Нурисламовна, канд. филол. наук, доцент. Уфимский университет науки и технологий, г. Уфа, РБ.

ИНФОРМАЦИОННАЯ ВОЙНА: ИСТОРИЯ И СОВРЕМЕННОСТЬ

Хуболов Сахадин Магаметович, канд. филол. наук, доцент, Ахматова Мариям Ахматовна, докт. филол. наук, профессор, Кабардино-Балкарский государственный университет им. Х.М. Бербекова, г. Нальчик, Кабардино-Балкарская республика, РФ.

ФРАЗЕОЛОГИЗМЫ В ПОЭЗИИ АЗАМАТА СУЮНЧЕВА

Jumayeva Shahnoza Jumayevna, Teacher of the department, S.Seydi Turkmen State Pedagogical Institute, Turkmenabat city, Turkmenistan.

SEMANTIC PECULIARITIES OF PHRASEOLOGICAL UNITS WITH THE MEANING OF TIME IN ENGLISH AND TURKMEN

Kayliyeva Nigara Nardurdyevna, teacher of the department of Romano-Germanic languages and literature with methods of their teaching of Seyitnazar Seydi Turkmen State Pedagogical Institute, city Turkmenabat, Turkmenistan.

THE MODERN TECHNOLOGIES AND ENGLISH LANGUAGE LEARNING